

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת תצוה
שנת תשע"ד

קמח ובשר, טוב ויפה, אם תוכל להביא עוד מעות מה טוב, כי אתה יודע רבוי ההכרחיות, ואני צריך לשלם בשבוע זה בעד עצים ונרות, וגם זה הוא צרכי שבת קודש, וכן שארי ההכרחיות הרבים. אך איני מטיל עליכם ח"ו הכל, רק אשר יהיה בכחכם עשו, וה' הטוב יעשה ויגמור בעדכם. ואי"ה ביום ב' אכתוב לך עוד.

[ידוע שאחד מהמזמנים שאנ"ש התקבצו אצל רביז"ל היה על שבת חנוכה, אשר אז אמר רביז"ל תורה באריכות גדול כנדרס בכמה מקומות בליקו"מ, ולכן נהגו אנ"ש להתקבץ יחד גם אצל מוהרנ"ת על שבת חנוכה, רוב רובם של אנ"ש היתה העניות מנת חלקם, לכן דאג מוהרנ"ת בעבורם על אש"ל ועל הוצאת שבת הג' סעודות וכו', וגם דיבור או בדברי תורה בעצות והתחזקות בדברי רביז"ל כמו שסיים מוהרנ"ת מכתב הזה "והעיקר להספיק צרכי נפשם אשר בשביל זה באו לכאן", ועיין לעיל (סי' צ"ד) שכתב בזה"ל: "ווארין איר ווייסט וויפיל קוקן ארויס איך זאל זיין בביתי על שבת חנוכה אם ירצה ה'", וע"ע לעיל (סי' קכ"ד) ואני צריך להכין שמן משחת קודש שהוא הדעת הקדוש על חנוכה הקדוש בשביל רבים ע"כ ולקמן מכתב רל"ג ורע"ג, ולכן רצה ר' יצחק בן מוהרנ"ת לבוא לעור בצרכי השבת הזה].

יתר מזה, אין פנאי להאריך כלל. כי מוסר כתב זה נחוץ מאד, כי עדיין לא קבל המכתבים. והשם יתברך ישמח נפשך ויושיע לך בכל מה שאתה צריך להוושע.

והנה תהלה לאל על שבת קודש העבר היה גם כן כמה אורחים יותר ממנין, יוסף ה' עליכם וכו'. וגם בשבוע זה נשארו בביתי כמה אורחים, השם יתברך יעזרינו להספיקם, והעיקר להספיק צרכי נפשם אשר בשביל זה באו לכאן. ה' יגמור בעדי וכו',

דברי אביך המעטיר בעדכם

נתן מברסלב

סימן קכ"ז

ברוך השם, אור ליום ה', ו' דחנוכה, תקצ"ד לפ"ק

יאר ה' פניו אליך ויחונך, בהארת חנוכה הקדוש.

בשעה זה קבלתי מכתבך קודם הדלקת נר חנוכה, והיה לי לנחת גדול. בפרט מה שהטבת לעשות בענין מה שכתבת לאדעס לידידי ר' שמשון נ"י [הרבני הנגיד ר' שמשון הגדול מתלמידי מוהרנ"ת, דר בטולטשין ובטשעהרין, נסע כ"מפ באדעס לצורך מסחר, מוהרנ"ת ערך לו כמה מכתבים בעת שהיה באדעס עיין לעיל מכתב י"ו, וע"ע לקמן סי' קל"ד "...לך" שמשון וכו', ותורו לשלחם מיד לאדעס באופן שיגיעו לידם ממש', ונראה שהכוונה להדפס ספרי רבינו, שמוהרנ"ת רצה או להתחיל להדפיסם שמה, עיין לעיל מכתב ק"ם]. הצלחת וגם עשו פרי תהלה לאל. אם היית יודע מה שעשית מצוה רבה וזכות גדול בכמה אופנים, הן בי, ויותר בו, בוודאי היית מלא שמחה. ברוך השם אשר עזרנו עד כה. וכעת אין

המשך בדף 4

סימן קכ"ה

בעזרת השם יתברך, יום ד' וישב, תקצ"ד לפ"ק

אהובי בני חביבי. מכתבך קבלתי והיה לי לנחת גדול בראותי גודל החיות שקבלתי ממכתבי העבר [מכתב קכ"ד]. השם יתברך ישמח נפשך תמיד בישועתו וחסדו הגדול שאינו נפסק לעולם, והיום זה סמוך נסע מכאן ר' מרדכי נ"י [ר' מרדכי ב"ר יעקב מטולטשין מתלמידי מוהרנ"ת]. ושלחתי לך על ידו ב' קונטרסים מהספר החדש להעתיקים [אפשר הכוונה להספר ליקוטי עצות שמוהרנ"ת סידרו או מחדש עיין לעיל מכתב קכ"ב, ועיין לקמן מכתב קכ"ח שבנו שלחו בחורה למוהרנ"ת]. ובוודאי יחיו נפשך בעזרת השם יתברך, על כן אין צורך עתה להאריך.

ומה מאד שמחתי על ידי הבשורה טובה שנולד לנו בן זכר מגזע קודש, יהי רצון שיהיה להם ולנו ולכל ישראל לסימן טוב ולמזל טוב, ועל ידו יצמח צדיק ילכו יונקותיו צדיק כתמר יפרח וכו', ותאמר למעני מזל טוב לידידי ר' נחמן נ"י [ר' נחמן בן הרבנית מרת חיה בת רביז"ל, שהיה דר בעיר טולטשין עירו של ר' יצחק, רביז"ל האריך מאד בשבח בניו ויוצאי חלציו עיין פתיחת הספר] בפה מלא בשמחה וחדוה, והשם יתברך ישמיעינו בשורות טובות תמיד, עד שזוכה שיבא מבשר טוב לכל ישראל על גאולותינו ועל פדות נפשינו [רומז למשי"כ בספר המדות על ידי בשורות טובות זוכה שיתלבש בו אליהו הנביא. ועיין בספ"ק דגל מחנה אפרים, ובספ"ק מאור עינים] במהרה בימינו אמן.

והשם יתברך ישלח רפואה שלימה לזוגתך תחי' מהרה, ויהיה שלום ושלוח בביתך תמיד, ותוכל לעבוד את ה' מתוך רוב שמחה.

דברי אביך המעטיר בעדכם

נתן מברסלב

ותפרום בשלום ידידנו הוותיק ר' נחמן נ"י נכד גאון עוזנו אדמו"ר זצוק"ל, ותברכו למעני במזל טוב כנ"ל, ויגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים לאורך ימים ושנים, אכ"ר.

סימן קכ"ז

ברוך השם, אור ליום ב' מקץ, ג' דחנוכה, תקצ"ד לפ"ק

אהובי בני חביבי, שלום לך אל תירא ואל תחת כי ה' עמך. קבלתי מכתבך עתה, ואין לי פנאי להשיבך באריכות, גם איני יודע מה לכתוב.

והנה בענין אשר אתה משתדל עבורי להספיק צרכי שבת קודש הבאה עלינו לטובה, הטבת חסדך, ישלם ה' פעלך ותהי משכורתך שלימה מעם ה', אך איני יודע על מה אתה משתוקק כל כך להודיע לך בפירוש כמה אני צריך על שבת קודש, ובאמת אני בעצמי איני יודע. ומה שכתבת לקבל פה

הרב המאור הגדול בנש"ק מופת הדור
גדול מרבן שמו נרדע בשערים מו"ה
נחמן נ"י
נכד לרבינו הק' בעש"ט זלה"ה
(הסכמת המגיד מקאנון זצלה"ה על

מאמר ל"א

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו

רבינו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה

הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסל"ב

מוהר"ר נחמן נ"י, מגזע
הקודש נכד הבעל שם
טוב ז"ל זכותו יגן עלינו
(חיי מוהר"ן סי' ק"ג)

כי הצדיק האמת הוא בחינת שבת כנ"ל כי עיקר שם ה' נתגלה על ידי השם הצדיק האמת, וכל מה שיגדל שם הצדיק האמת יותר ויותר יגדל שם ה' יותר ויותר, כי שמו יתברך משותף בשם הצדיקים כנ"ל, שזהו בחינת שבת שהוא שמא דקוב"ה. וכמו שאמרו החבריא לרשב"י אנת שבת דכולהי יומי, אבל בעו"ה נתבלבל העולם מאד ונתרבה המחלוקת בעולם, ונעשה קמוגריא גדולה בין הת"ח בעצמם, עד שאין האחד יודע האמת לאמתו מי הוא הצדיק האמתי שיוכל לתקן אותו בשלימות, ומחמת זה מתגברים המתנגדים החולקים לגמרי על כל החסידים והצדיקים שהי' מימות הבעל שם טוב ראש כל בני הגולה זצוק"ל, כי מתלוצצים ואומרים שהם מאמינים לכל דבריהם של כל החולקים זה על זה, וממילא לא נשאר אצלם גם אחד מהצדיק שיאמינו בו, כידוע ליצנות זאת בעולם.

אבל באמת לא כך המדה ולא כך יפה להם, והשם יתברך יסלח להם על זה, וישיב לבם אל האמת והאמונה. כי אדרבא אנו צריכין להאמין בכלם, בכל מי שמנהיג ישראל על פי דת תורת משה בכתב ובעל פה, על פי הספרים המיוסדים על אדני פז של הגמרא הקדושה מדרשים וספרי הזוהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל וכו', בוודאי אנו צריכין להאמין בכלם, כי רק מכת העוסקים בחכמות היצוניות שעוסקים במקרא לבד, ופונים עורף מהגמרא הקדושה, והם כמו הקראים ממש למי שבקי בהם ובדרכיהם, וכל לימודם הרע ופירושיהם הרעים הם ע"פ יסודות האפיקורסים המפורסמים כמו אריסטו וחבירו ימח שמו ונמח זכרו, מכתות כאלו ומספריהם צריכין להרחיק בתכלית הריחוק יותר מהרחקת בעלי ראתן, כי עליהם נאמר כל באיה לא ישוכן ולא ישיגו אורחות חיים, כידוע לכל בעל דת ישראל גדול עוצם רשעותם וארסם הרע והנמהר רחמנא לישזבן מהם ומחמונם.

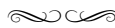
ס"א.

התקרבות לצדיקים

עתה שכבר היה משה רבינו וכו' וכן גדולי הצדיקים וכו', אי אפשר כי אם על ידי התורה ועל ידי הצדיקים שהמשיכו קיום התורה וכו', ועל ידי שהתקרבו להם במרירות הגלות בבזיון כזה, כמו שכתוב (ישעי' נג, ג) נבזה וחדל אישים ולא חשבנוהו, ואת דורו מי ישחוח וכו' כאשר רואין בחוש עתה, ועליהם נאמר ואתם הדקים וכו', שהם הדבקים בהצדיק האמת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכי אפשר לדבק בו והלא אש אוכלת הוא אלא הדבק בת"ח וכו' וכנ"ל.

ועל כן בכל דור ודור עיקר המלחמה והנסיון של האדם, וגדולה מכל מיני מלחמות שיש להאדם בעולם הזה, הוא בענין התקרבות להצדיק, כמו שהי' בימי משה רבינו שעיקר הקלקולים והנסיונות של ישראל היו על ידי דתן ואבירם, וכן בימי דוד וכו', וכן סמוך לדורותינו בימי האריז"ל והבעל שם טוב וכו' ובפרט בימינו, כי כל התקרבות הרחוקים וכו' והתעוררות השינה אפילו תשובה שעיקרה בחינת התחדשות שנעשה על ידי זה הצדיק וכו'. וכ"ז בחינת שבת בחינת התגלות אורייתא דעתיקא סתימאה שזוכין על ידי תשובה שקדמה לעולם שעולה עד כסא הכבוד וכו'.

(ליקוטי הלכות אור"ח הל' תפילת המנחה ה"ו, בסוף בראשי פרקים)

ס"ב.

כולם אהובים כולם ברורים

אמרו רבותינו ז"ל המהלך במדבר ואינו יודע מתי הוא שבת מונה ששת ימים ומקדש שביעי, ואמרו שם שגם בכל הששה ימים אסור לעשות מלאכה כי אם כדי חייו לבד, וגם ביום השביעי שלו עושה מלאכה כדי חייו לבד. ולמי נפקא מיניה, מקדש שביעי לקדושי ואבדלתא.

מהסכמת הגה"ק רבי מאיר בראד זצלה"ה על הליקו"מ:

הרב המופלא ומפלג בתורה ובחסידות המפורסם מוה"ר נחמן נ"י הגדול בשם טוב גדולי הקודש זרע קודש מחצבתו נכד לה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חו"פ קדוש יאמר לו, כל רז לא אנס ליה מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הק'...

מהסכמת הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות זצלה"ה על הליקו"מ:

ירושא הוא לו מאבותיו, אבות מכלל דיאכא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש, חוטר מגזע האלחי המפורסם הבעש"ט זלה"ה איש המודות וזרעו לברכה זרע קודש שמו ומעשיהם עליהם מעידות...

מאמר משיב נפש

קייג

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי

סימן י"ז: מברר מקחו של צדיק

שואל: קשה עלי להבין מש"כ (חיי מוהר"ן סי' קצ"ז) שאמר שהוא חושב, שאם לא היה מתחיל בתחלה בענין הנהגת המפורסם, אפשר היה מגיע למה שהיה מגיע. ואמרתיו לו, הלא משה רבינו ע"ה היה עוסק ג"כ בזה בהנהגת העולם לקרב בני אדם לה'. השיב הלא גם משה רבינו ע"ה שגה בזה, כי גם משה נענש על שקירב את הערב רב ע"כ. ודברים הללו נראים פגיעה גדולה בהגדול ביותר שבישראל, במשה רבינו מובחר הברואים, לומר עליו ששגה וטעה ונענש. ילמדינו רבינו האם מותר לומר דברים כאלה על קדוש ישראל ?

(שם אופן רנ"א) השיב לו הקב"ה רב לך, ר"ל מאחר שאתה חייב על אינון ערב רב שלקחת אותם שלא ברשות, ל"ך דייקא, כמ"ש לך רד כי שחת עמך, ולא עמי, לכן אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה, ר"ל עבור השכינה שנקראת דבר שנפלה בין עממיא. עבורה צריך אתה להקבר שם.

(שם אופן רנ"ב) והשיב לו הקב"ה רב לך, ר"ל הערב רב שלך וקלקלת המרכבה, כי הערב רב שמטו שור שבמרכבה, ובוזה הבאת המרכבה טמאה לעולם, לכן אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה.

(שער הפסוקים (מהאריז"ל) פרשת שמות) ובוזה תבין טעם, למה מרע"ה השתדל להוציא את הערב רב שלא כרצונו ית'. והטעם הוא, כי היה בהם תערובת ניצוצות קדושות, ענפיו של משה עצמו, מן הדעת, ולכן מסר עצמו עליהם כמ"פ. ולא עוד אלא שנקבר בחול בעבורם, להביאם עמו, כנזכר בספר הזוהר:

גם בזה תבין, כמ"פ שזכרו הערב רב על שם עמו של משה, כמ"ש לך רד כי שחת עמך אשר הוצאת מארץ מצרים, לפי שכל דור המדבר, וכל הערב רב, כולם הם ענפיו וניצוציו, והוא להם כנשמה לגוף. וז"ס פסוק שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרב, בקרב ממש, כנשמה בתוך הגוף. גם ז"ס פסוק ויהי העם כמתאוננים רע באוני ה', כי הערב רב הם מבחי' הרע, שהוברר מסיגי נגעיו בני אדם דהשחתת הזרע, הנקרא רע. וזו"ש ג"כ ובעיני משה רע, כי גם משה ראה בעיני שכלו, כי כולם היו מבחי' הרע שלו, אשר לא נתקן עדיין, ואמנם מה שלקה משה ונענש על ידם הוא, לפי שעדיין לא היה זמן תקונם, ורצה לתקנם קודם זמנם.

(ספר הליקוטים (מהאריז"ל) ואתחנן) ויתעבר ה' בי למענכם: דע, כי בכל דור בא משה בסוד עיבור, לפי שהקב"ה לא היה רוצה לקבל ערב רב, ובוזה לא היה מיתה ולא גלות, כמ"ש רז"ל חרות על הלוחות, חירות וכו'. והוא קבלם, בחשבו כי טוב הוא להכניסם בקדושה, ובפרט שהיו נוגעים לו קצת, כמ"ש העם אשר אנכי בקרב, וכתוב כל העם אשר ברגליך, ולזה רצה לתקנם, ואדרבה קלקלו לישראל. וז"ס מ"ש לך רד כי שיחת עמך וכו', נשחת לא נאמר אלא שיחת, פ"י שיחת לישראל, ועתה רוב הדור מהם. ולזה הוצרך לבוא משה בעיבור א' לנ' שנה, לפי שהוא שרש ישראל, לתקנם שלא יטעום ערב רב. וקודם שחטאו ישראל, היה משה בתכלית השלמות, והיה משיג שער ה' של חמשים שערי בינה הגדול מכולם, וכשחטאו ישראל נעלם ממנו:

וזו"ש לך רד, כי שחת וכו', ר"ל רד ממנין ל"ך, וז"ש רז"ל נ' שערי בינה נבראו בעולם, וניתנו למשה חסר א', פירוש, מעיקרא כולם נתנו לו, וא' חסרו לו אח"כ. וז"ש ותחסרהו מעט וכו', פירוש, מעיקרו שלם היה, אלא שאח"כ חסרוהו היותר מעט מאלהים, שהוא אות א'. או פ"י שחסרו הרבה, ולא נשאר לו אלא מ"ט, כמ"ש רז"ל אל תקרי מעט אלא מ"ט, והמ"ט הן מעט מזעיר, בערך שער ה' הגדול מכולם.

(שם פרשת וילך) עוד ירמוז על גלגול משה רבינו ע"ה. במ"ש אשר הוא בא שמה בקרב, של ערב רב, וחרה אפי בו והסתרתני פני מהם חוזר לעם, לכן לפעמים רבות, והיה לאכול ומצאוהו צרות רבות ורעות, ירמוז כמ"ש (ישעי' נ"ג) אכן חליינו הוא נשא וה' הפגיע בו עון כולנו. ואנכי הסתר אסתיר וכו', על כל הרעה אשר עשה, על מה שקבל הערב רב, שנאמר כי שיחת עמך, וכן אמר על כי אין אלהי בקרבי.

(לקוטי תורה בראשית) וראוי היה משה שיזכה למלאך, אך שגרם החטא בעבור ערבונות ערב רב שהיה רוצה לתקנם ולא תקנם.

(עץ הדעת טוב (מהר"י חיים וויטל) תשא) בענין סליחת העון כלל עצמו עמהם כי גם הוא גרם לכל זה, יען הוציא את הערב רב מאמ"צ, והחטיאו את ישראל במעשה העגל והראיה לזה מ"ש לו הקב"ה לך רד כי שחת עמך וכו' וארז"ל מלמד שח"ו נתנדה משרע"ה או בב"ד של מעלה, ולז"א לעונינו ולחטאתינו שלי ושללהם, האמנם לפי שישראל חטאו במזיד הנקרא עון ומשה חטא בשוגג, כי לשם שמים נתכוון ולא להחטיא, אלא שגרם החטא, לכן הזכיר פה עון וחטא, כי עון העגל וחטא הוצאת הערב רב כולנו שותפים בהם אני וישראל.

(שם שם) דור המדבר היתה להם תרעומות על משה כי הוא גרם להם את כל רעתם ומיתתם במדבר, על שהוציא עמהם את הע"ר כי הם החטיאם תמיד.

(שם שם) לך רד כי שחת עמך, בני בלעם ראשי הערב רב בעשותם העגל ואתה גרמת בניזקין כנזכר, ולכן רד מגדולתך כי הנה מי ששחת הוא עמך הערב רב אשר אתה העלית ולא ברשותי, ולכן רד.

(שם בהעלותך) למה הרעות לעבדך, כי עם שמה שהוצאתי ערב רב ה' להיות עבדך, והייתי חושב לשרתיך בגייר אותם והראיתי בעצמך כאלו חטאתי והרעותי בהוציאם אותם, כי הרי אמרת לך רד כי שחת עמך אשר הוצאת שלא כרצוני.

סימן קב"ח

ברוך השם, אור ליום ב' ויחי, תקצ"ד לפ"ק

שלום לאהובי בני חביבי נ"י.

מכתבך קבלתי והיה לי לנחת, ודע שתהלה לאל השם יתברך ברחמי עורני וחזרתי לאיתני תהלה לאל [היינו מה שהזכיר מוהרנ"ת במכתב קב"ח שהיה חלוש], ומה שעובר עלי בכל יום אי אפשר לדבר בזה כלל. כי רבות שמענו שמישיח יגיד לאדם מה שעבר עליו בכל יום (סיפורים סוף מעשה י"א, ועיין לקמן סי' קל"ג "זכבר הודעתך שעם כל אדם נעשה הרבה בעולם הזה בכל יום, כמו שאמר הוא ז"ל (סיפורים מעשה י"ב בסוף) שמישיח יגיד לכל אדם מה שנעשה עמו בכל יום"). ומן הסתם מי שתלויים בו יותר אנשים נעשה עמו יותר. השם יתברך ירחם עלי ויושיעני בכל מה שאני צריך להושיע, כי עלי נאמר שקדתי ואהיה כצפור בודד על גג (תהלים קב, ח), שאני יודע מה שאני יודע בחסדיו וברחמי הגדולים, והרדיפות שלי הם כמעט בלי שיעור. אם אמנם הכל בחסדים נפלאים, אך אף על פי כן כשל כח הסבל.

ובשבת העבר היו אצלי אורחים, ומחותני ר' שלמה ובנו ור' איצלי מהייסין [מתלמידי מוהרנ"ת ז"ל המובהקים] ומכבר ר' יעקב נ"י [מטולטשין מתלמידי מוהרנ"ת, אשר נזכר לעיל מכתב קב"ח ששהה אצל מוהרנ"ת]. ובליל שבת ישבתי אצל השולחן, ודיברנו דיבורים אמיתיים ונאים כדרכינו, הנובעים ממקום שנובעים. וביום שבת בתחלת סעודת שחרית הגיע לי מיחוש שלי במעיים (הגדה' מדפוס ראשון; אמר המעתיק הוא המיחוש אשר נסתלק מזה בשנת תר"ה לפ"ק, כמבואר במקום אחר) [וע"ע לעיל מכתב קב"ח, ולקמן מכתב ר"ז ובהגדה' שם מדפוס ראשון]

ואחר כך בירכתי ברכת המזון וישנתי קצת בחסדו יתברך, ותיכף בהקיצתי התגבר עלי הכאב מאד, וישבתי כמבולבל עד סמוך מאד למנחה, ולא ידעתי כלל מה לעשות, כי היו לי דברים נפלאים מאד, והיסורים רצו לבלבל אותי, אך השם יתברך בחסדו לא עזבני, והפליא חסדו עמי, ומן השמים סעדני סמוך לערב מאוד, וגם הוסיף חסדו ועורני להגיד ברבים את כל אשר חנני, ותהלה לאל היו דברים נפלאים מאוד.

ובבקר בהקיצתי שהוא יו"ד בטבת נחלשתי איהו חולשות עד שאפס כחי ממש, כמעט לא יכולתי לילך, והוכרחתי להתפלל בשכיבה, ובדוחק גדול הלכתי לביהמ"ד למול בנו של ר' חיים בן ר' יעקב בעל מגיה [ר' יעקב בעל מגיה מתלמידי רבינו, ור' חיים בנו מתלמידי מוהרנ"ת, מוהרנ"ת היה מוהל מומחה עיין עוד לקמן מכתב רל"ז]. וחזרתי לביתי ושכבתי בחולשות עד הערב, וביום ב' תהלה לאל היה לי שינוי לטובה,

והנה לא יכולתי להתאפק מלכתוב מעט ממה שעבר עלי בשבת העבר, ויום שלאחריו, ובוודאי אין זה כטיפה מן הים, כי עיקר היסורים בענין עבודת ה'. ומה שעבר בכל השבוע בוודאי אי אפשר לבאר כלל, ולולא תורתך שעשוע או אבדתי בעניי. והיום בבוקר הרגשתי מחדש כמה וכמה צריכתי לברך ברכת התורה בשמחה אשר בחר בנו וכו' ונתן לנו את תורתו, כי בלא התורה איני יודע איך יכולים להיות (עיין ליקוטים ח"ב סי' ע"ח).

לי פנאי כלל להאריך, כי מוסר כתב זה נחוץ מאד ואנשים עומדים עלי שאני מוכרח לדבר עמם.

וה' ישמחני בהנס של חנוכה, וכן יעשה עמנו נסים ונפלאות גם עתה, שנוכה להכירו באמת מתוך רוב שמחה [רומז למש"כ בליקוטים ח"ב סי' ב' שעל ידי ימי חנוכה ימי הודאה וזכה שיאיר האמת ומשלימין הריבור וזכה להמשיך השמחה לימי החול ע"י"ש]. ואי"ה ביום מחר תבוא לשלום, ופנים אל פנים אספר לך מה שעבר פה.

דברי אביך המעתיק בערך

נתן מברסלב

סימן קב"ח

ברוך השם יום א' עשרה בטבת תקצ"ד לפ"ק

אהובי בני חביבי, מכתבך קבלתי עתה עם הקונטרסים [קונטרסים מהספר ליקוטי עצות שהי' או בכת"י, ושלחם מוהרנ"ת לבנו שיעתיקם כמ"ש לעיל מכתב קב"ח "והיום זה סמוך נסע מכאן ר' מרדכי נ"י, ושלחתי לך על ידו שני קונטרסים מהספר החדש להעתיקים", ועכשיו שלח ר' יצחק את הקונטרסים בחזרה לאביו מוהרנ"ת]. ושלחתי לקרוא בני הנעורים לשלוח לך עוד [קונטרסים]. וביום ב' כמדומה לי שלא קבלתי שום אגרת רק ב' זהובים והזיגיריל.

והנה כעת אני חלוש קצת, וכל היום הייתי מוטה על מטתי וגם התפללתי כן, השם יתברך יסעדני בקרוב למען שמו הגדול ית', ומאליך תבין שאין לי כח להאריך כלל [המיחוש הנזכר כנראה שאינו מחמת חולשת התענית של עשרה בטבת רק מה שנוכר לקמן מכתב קב"ח "וביום שבת בתחלת סעודת שחרית הגיע לי מיחוש שלי במעיים". ובסוף מכתב ר"ז שבכל שבת, מוצש"ק, ויום ראשון הו"ל המיחוש הזה שממנה נסתלק, וע"ע מכתב ק"א "היום יום ראשון בשבת אשר אתה ידעת כי אני חלוש, ואין דעתי צלולה כידוע לך". ובמכתב רל"ח "אין דעתי צלולה מחלישת כח אחר השבת כידוע לך", ובמכתב רפ"ח "הייתי חלוש קצת כדרכי אחר שבת". מוהרנ"ת נסתלק בשנת תר"ה בעשרה בטבת שחל או עש"ק מאותה מיחוש]. ואי"ה כשיבא ר' יעקב [ר' יעקב מטולטשין, מתלמידי מוהרנ"ת, וכנראה שבשבת שלפ"ו הסתופף בצל מוהרנ"ת בברסלב] לביתו יכול להיות שישמע ממנו דיבורים טובים. ותהלה לאל אתמול בשבת דיברנו הרבה מענין העצה, שכל אדם צריך עצות הרבה להציל נפשו, וחזרתי התורה חדי רבי שמעון [ליקוטים ח"א סי' ס"א], ודיברנו דיבורים וחידושים נפלאים, אך מי יודע אם יוכל לאומרם לך כראוי.

דברי אביך הדורש שלומך תמיד באהבה, ומעתיק בערך.

נתן מברסלב

יקבל ה' קונטרסים [מן הספר ליקוטי עצות בכת"י] היינו א' מתחילה כסדר. וארבעה במקום שעומד שם, כי אי אפשר לשלוח עתה כסדר הרבה, ואין נפקא מיניה בזה. וחזור עצמך להעתיקם מהרה ולשלחם לפה. והשם יתברך יעזור לך שתקיימם באמת ותוציא מהם עצות אמיתיות עצות עמוקות בכל יום ובכל עת, להתחזק תמיד בהשם יתברך ובתורתו.

הק' נתן הנ"ל

כוונת ההערות והציגונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצוננו בעז"ה להדפיס כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמח לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהרנ"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוונתם למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בהעט סופר, אן להערות, וכן מי שברצונו שייגיע לו העט סופר על יד האימג'ל, יפנה: **CONGHVPRINTING@GMAIL.COM** 845.781.6701 אן להפעקס: אן להודיעה על מול טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן !

לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום

מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א
עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

718-855-2121

געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהר'ן הסבר, לויט די
מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות
חזקו ואמצו אחזי ללמוד ספריו "בכל יום", ולעין ולחפש בהם למצוא בהם
בכל פעם עצות להציל נפשוכם (על"ת מכתב שי"ג)